

aglasem.com

Rajasthan Board QUESTION PAPER

ناماंक

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--

No. of Questions – 22

No. of Printed Pages – 12

SS-23-Sindhi Sah.

سينڌي ساهيتي (SINDHI SAHITYA)

उच्च माध्यमिक परीक्षा, 2022

समय : 2 घण्टे 45 मिनिट

पूर्णांक : 80

शार्गिदनि लाइ ज़रूरी हिदायतू :

1. शार्गिद सभ खां पहिरीं पंहिजे सुवाली पेपर ते रोल नम्बर ज़रूर लिखनि ।
2. सभेई सुवाल करणु ज़रूरी आहिनि ।
3. हरहिक सुवाल जो जवाबु, डिनल जवाबी कॉपीअ में लिखिणो आहे ।
4. जिनि सुवालनि में जवाब 'या' में पुछिया विया आहिनि उन्हनि जा जवाब गडु लिखिणा आहिनि ।
5. सुवाल जो जवाबु लिखण खां अणु सुवाल जो नम्बर ज़रूर लिखो ।
6. सुवालनि जे साम्हूं मार्कु डिनल आहिनि ।

شاگردن لاء ضروري هدايتون :

1. شاگرد سڀ کان پهرين پنهنجي سوالی پيپر تي رول نمبر ضرور لکن.
2. سڀئي سوال ڪرڻ ضروري آهن.
3. هر هڪ سوال جو جواب ڏنل جوابي ڪاپي ۾ لکڻو آهي.
4. جن سوالن ۾ جواب 'يا' ۾ پڇيا ويا آهن انهن جا جواب مڌ لکڻا آهن.
5. سوال جو جواب لکڻ کان اڳ سوال جو نمبر ضرور لکو.
6. سوالن جي سامهون مارڪون ڏنل آهن.

SS-23-Sindhi Sah.

| Turn over

खण्ड - 'अ' (A)

1. (i) खं xii) हेठियनि सुवालनि जा सही जवाब चूडियो -

12 × 1 = (12)

- (i) 'सख्खावत' लफ्ज जी माना आहे -
 (अ) मडणहार (ब) दानवीर
 (स) नेनाक (द) दरवान
- (ii) 'रोशनीअ जो सीदागर' आहे -
 (अ) एकांकी (ब) आत्मकथा
 (स) कहाणी (द) मज़मून
- (iii) साधू टी.एल. वासवाणीअ जी जीवनीअ जो लेखक आहे -
 (अ) कीरत बाबाणी (ब) पदम शर्मा
 (स) हरी हिमथाणी (द) डॉ. दयाल 'आशा'
- (iv) आज़ाद भारत जी पहिरीं टपाल टिकली कडहिं जारी थी ?
 (अ) 21 अक्टूबर, 1947 (ब) 21 अगस्त, 1947
 (स) 21 नवम्बर, 1947 (द) 21 सितम्बर, 1947
- (v) 'सिंधु ऐं सिंधी' बैत जो शाइरू आहे -
 (अ) नारायण 'श्याम' (ब) परसराम 'ज़िया'
 (स) कृष्ण 'राही' (द) हरी 'दिलगीर'
- (vi) 'ढोलण राही' जी कबिता जो उनवान आहे -
 (अ) तस्वीरूं (ब) गडिजी घारियूं
 (स) हूंदराज 'दुखायल' (द) वाझाए त डिसु
- (vii) _____ सां दुई दिल जी मिटाईदा हलो।
 (अ) यकबजूदीअ (ब) प्रेम
 (स) मुहबत (द) हिमत
- (viii) 'जखीरो' लफ्ज जी माना आहे -
 (अ) संविधान (ब) तइदाद
 (स) नज़ारो (द) जानवर

(ix) 'अखियूं टिड़ी वज्रणु' इस्तलाह जी माना आहे -

- (अ) अखियूं कमजोर थियणु (ब) अखि में धूडि पवणु
(स) अखि टेडी थियणु (द) वाइडो थी वज्रणु

(x) पोत्रीअ जो _____ घर जो न घाट जो ।

- (अ) जानवर (ब) कुत्ता
(स) घोड़े (द) गडुह

(xi) खत में पाण खां नंदनि लाइ लिखिबो आहे -

- (अ) मानवारा (ब) पूजनीय
(स) प्यारा (द) पूज्य

(xii) 'डेती लेती हिकु मर्ज' मज़मून आहे -

- (अ) धार्मिक (ब) आर्थिक
(स) नैतिक (द) सामाजिक

2. (i खां vi) हेठियनि खालनि में सही लफ़्ज़ चूडे लिखो-

6 × 1 = (6)

(इब्तिदा, सिन्धु, काया, टैगोर, झाहरसेन, कुर्बानु)

- (i) प्यारो दादा सिन्धु जो हो।
(ii) स्मारक अबमेर जो शानु आहे।
(iii) वक्त खे न आहे न इन्तहा।
(iv) कोटु कचो, आहे मुनारो मिटीअ जो।
(v) मोकिलाए माउ खां हली दुल्हन बणी।
(vi) मां देश मथां, तूं मुकीं जेडियुनि विच में।

3. (i खां xii) हेठियनि सुवालनि जा जवाब हिक सिट में लिखो -

7 × 1 = (7)

- (i) पार्लियामेंट में रोज़ानी बैठक छा सां शुरू थीदी हुई ?
(ii) मुहमद राम केरु हो ?
(iii) 'परी' कहाणीअ में छा जो चिट चिटियलु आहे ?
(iv) मंदी ऐं मेरी दिल अच्छी कीअं थी सघे थी ?
(v) 'सिंधु ऐं सिंधी' शइर में शाइर छा जो बयानु कयो आहे ?
(vi) डूहीं अप्रेल जी कहिडी अहिमियत आहे ?
(vii) कौम जी तकदीर खे तदबीर सां कीअं चिमिकाए सघिजे थो ?

- हेठि डिनल टुकिरे खे ध्यान सां पढी सुवालनि जा जबाब लिखो - $5 \times 1 = (5)$
- शक्तीअ जी महिमा सभिनी शास्त्रनि में कयल आहे। शक्तिमान पुरुष जे गलत रस्ते वियो बि हली त हुन लाइ वापसि अचणु सबलो आहे ऐं मुमकिन बि आहे। वाल्मिक ऋषि असुल डाकू हो पर हुन में ब्रल हो, पर पाण में यक्रीनो हो, जंहीं वेर हुनजूं अखियूं खुलियूं त मां जिनि लाइ फुर लुट थो करियां से मुंहिजा संगी न आहिनि त हुन जे सजी जीवत पल्लो खादो। बलवा मंगल नाले बि मशहूर आहे त अयाशीअ पुठियां मस्त हो, पर उन मस्तीअ ऐं मन जे जोरदार धारा हुन खे जबरदस्त कवी ऐं महान संत जी पदवीअ ते नेई अमर करे छडियो। पाप जो डंगु ब्रलवान जे ब्रल करे निकरी थो वजे ऐं मर्ज ऐं मुसीबत जी कड़ाई हिमथ ऐं शक्तीअ जे मसालह हेठि फिरी माखी ऐं माजून थियो पवनि।

(viii) मथिएं टुकिरे जो सिरा लिखो।

(ix) सभिनि शास्त्रनि में कंहिजी महिमा कयल आहे ?

(x) वाल्मिक ऋषि असुल केरु हो ?

(xi) 'मुमकिन' लफ्ज जो ज़िद छा आहे ?

(xii) 'मर्ज' लफ्ज जी माना लिखो।

खण्ड 'ब' (B)

- (4 खां 15) हेठियनि सुवालनि जा जबाब अटिकल 50 लफ्जनि में लिखो - $12 \times 2 = (24)$
4. किशना पंहिजे डीअनि जूं कहिडियूं खूबियूं बुधायूं ?
 5. सुहागिण डुहागिण थियणु कबूलण लाइ कहिडो दलीलु डिनो ?
 6. सुन्दर हवाई जहाज में वेठल दहशतगर्दनि लाइ कहिडो फ़ैसिलो बुधाए थो ?
 7. साधू टी.एल. वासवाणीअ बाबति मुख्तसर जाण डियो।
 8. सामी साहिब पंहिजनि सलोकनि में कहिडे नमूने ज़िदगी गुज़ारण जी राह डसी आहे ?
 9. 'सीर में ब्रेडो अथव, सहकार खे मांझी करियो'सिट जी माना खोले लिखो।
 10. 'वाझाए त डिसु' शइर में शाइर कहिडो नज़रियो अपनाइण जी हिदायत कई आहे ?
 11. दुखायल कहिडे नमूने देश जी सेवा कंदो हो ?
 12. मोहन जे पीउ आलमचंद बी शादी छो कई ?
 13. मोहन ऐं सुन्दरम मेंघराज जो बचाव कीअं कयो ?
 14. हीरूअ मोहन खे खत में छा लिखियो ?
 15. 'दोहो' छा खे चइबो आहे ?

खण्ड 'स' (C)

16. हवालो समझायो -

(3)

“सुण रे राइ डियाच, तो भांयो हो त आऊं अहिडो पेनू आहियां जो नाणे लाइ थो तन्दु हणां।”

या

“फकीर तव्हांजी घड़ी त अयामनि खां हिकडे ई हंधि बीठी आहे, वक्त जी फेरफार डेखारण खां पिडु कढी बीठी आहे।”

17. माना समझायो -

(3)

“फर्ज जे पंहिंजो न कंहिं पात्यो, वसीलो कोन थियो,
पाण खे पाणही वरी, हिन देश में वरिसाइबो।”

या

“सदाई निर्मल, साधू जन संसार में,
लेपु न लगे तनि खे, जीअं जलि रहनि कंवल,
अंदरि सम सीतलु, ब्राहिर तता ताव जा।”

18. दोहे ऐं सोरठे में कहिडो तफावत आहे? समझायो।

(3)

या

..सोरठो छा खे चइबो आहे? मिसाल डियो।

19. हेठियनि मां किनि बि टिनि इस्तलाहनि/पहाकनि जी माना लिखी जुमिले में कमि आणियो - (3)

(i) अगे खां अगिरो

(ii) हथु धोई लगणु

(iii) किनारो करणु

(iv) डुबिरे ढोर खे मछर घणा

(v) अगियां बाहि पुठियां पाणी

(vi) घोट माउ खां अइनर माउ तकिड़ी

खण्ड 'द' (D)

20. 'अझो' नाविल जूं भाषाई ऐं कलात्मक खूबियूं लिखो।

(4)

या

'अझो' नाविल जे कहिडे किरदार तव्हां खे मुतासिर कयो ऐं छो ?

21. پڻهجه شهر جے کलेکٹر خے تڙهڻا جے ريهادشي علائقے مے کورونا ویکسین کیمپ لڱاڱن بابرتي درخواسٽ لیکو۔ (4)

یا

جی پور مے رهندڱ پڻهجه دوست/ساهیڈی ا خے جی پور جے سیر تے هلڱن بابرتي ختو لیکو۔

22. کڙهڻی بی هیک ویشی تے اٲیکل 250 لڱڱڱن مے مڱمون لیکو - (6)
- (i) کورونا مہاماری وردان یا سیراپو۔
 - (ii) سڻھی بولی ا جی اہمیت۔
 - (iii) مڻهجو من پسند لیک۔
 - (iv) دھی ا ر بچا یو، دھی ا ر پڙا یو۔

عربي لپي
کنڊ 'آ' (A)

12 x 1 = (12)

1. i) (xii) هيٺين سوالن جا صحيح جواب چونڊيو -

(i) 'سڃاوت' لفظ جي معنيٰ آهي -

- (ا) منڱڻهار (ب) دانوير
(ڪ) پيناڪ (د) دربان

(ii) 'روشنيءَ جو سؤداگر' آهي -

- (ا) ايڪانڪي (ب) آتم ڪٿا
(ڪ) ڪهاڻي (د) مضمون

(iii) ساڌو ٽي. ايل. واسواڻيءَ جي جيونيءَ جو ليکڪ آهي -

- (ا) ڪيرت ٻاٻاڻي (ب) پدم شرما
(ڪ) هري همٿاڻي (د) ڊاڪٽر ديال 'آشا'

(iv) آزاد ڀارت جي پهرين نهار ٺڪلي ڪڏهن جاري ٿي ؟

- (ا) 21 آڪٽوبر 1947 (ب) 21 آگسٽ 1947
(ڪ) 21 نومبر 1947 (د) 21 سيپٽمبر 1947

(v) 'سنڌ ۽ سنڌي' بيت جو شاعر آهي -

- (ا) نارائڻ 'شيام' (ب) پرسرام 'ضيا'
(ڪ) ڪرشن 'راهي' (د) هري 'دلغير'

(vi) 'ڀولڻ راهي' جي ڪويتا جو عنوان آهي -

- (ا) تصويرون (ب) مڙجي مھاريون
(ڪ) هلو (د) واجهائي ته ڏس

(vii) سان ڏئي ڍل جي مٽائيندا هلو -

- (ا) يڪوجوديءَ سان (ب) پريم
(ڪ) محبت (د) همٿ

(viii) 'ذخيرو' لفظ جي معنيٰ آهي -

- (i) سنویدان (ب) تعداد
(ث) نظارو (د) جانور

(ix) 'اکیون نڙي وڃڻ' اصطلاح جي معنيٰ آهي -

- (i) اکیون ڪمزور ٿيڻ (ب) اک ۾ ڌوڙ پوڻ
(ث) اک ٽيڙي ٿيڻ (د) وائڙو ٿي وڃڻ

(X) ڏوهيءَ جو گهر جو نه مهاڻ جو.

- (i) جانور (ب) ڪٽو
(ث) گهوڙو (د) مڏھ

(xi) خط ۾ پاڻ کان ننڍن لاءِ لکبو آهي -

- (i) مانوارا (ب) پوڄنيہ
(ث) پيارا (د) پوڄيہ

(xii) 'ڏيتي لپتي هڪ مرض' مضمون آهي -

- (i) ڌارمڪ (ب) آرٽڪ
(ث) نيٽڪ (د) ساماڪ

6 x 1 = (6)

2. (i) کان (vi) هيٺين خالن ۾ صحيح لفظ چونڊي لکو -

(ا) بسدا، سندو، ڪايا، لنگور، ڏاهر سين، قربان

(i) پيارو دادا سندُ جو هو.

(ii) سمارڪ اجمير جو شان آهي.

(iii) وقت کي نه آهي نه انتها.

(iv) ڪوٽ ڪڇو، آهي مُنارو مٽيءَ جو.

(v) موڪلائي ماءُ کان هلي دُهن بڻي.

(vi) مان ديش مٿان تون مُرڪين جيڏين وڃ ۾.

7x1= (7)

3. (i کان xii) هيٺين سوالن جا جواب هڪ ست ۾ لکو :

(i) پارليامينٽ ۾ روزاني بئنڪ ڇا سان شروع ٿيندي هئي ؟

(ii) محمدرام ڪير هو ؟

(iii) 'پري' ڪهائيءَ ۾ ڇا جو ڇٽ ڇٽيل آهي ؟

(iv) مندي ۽ ميري دل اڇي ڪيئن ٿي سگهي ٿي ؟

(v) 'سنڌ ۽ سنڌي' شعر ۾ شاعر ڇا جو بيان ڪيو آهي ؟

(vi) ذهين اپريل جي ڪهڙي اهميت آهي ؟

(vii) قوم جي تقدير کي تدبير سان ڪيئن چمڪائي سگهجي ٿو ؟

5x1= (5)

● هيٺ لکيل ٽڪري کي ڌيان سان پڙهي ڏنل سوالن جا جواب لکو -

شڪتيءَ جي مهما سڀني شاسترن ۾ ڪيل آهي. شڪتيمان پُرش جي غلط رستي ويو به هلي ته هن لاءِ واپس اچڻ سَوَلو آهي ۽ ممڪن به آهي. والميڪ رشي اصل ڏاڪو هو پر هن ۾ ڀل هو، پر پاڻ ۾ يقينو هو، جنهن وير هنجون اڪيون ٿليون ته مان جن لاءِ ڦرلٽ ٿو ڪريان سي منهنجا سڻي نه آهن ته هن جي سڄي جيون پلٽو ڪادو. بلوا منگل نالي به مشهور آهي ته عياشي ۽ ڀٽيلي مست هو. پر اُن هستيءَ ۽ من جي زوردار ڌارا هن کي زبردست ڪوي ۽ مٿان سنت جي پدويءَ تي نبيي آمر ڪري ڇڏيو. پاڻ جو ڏنگ بلوان جي ڀل ڪري نڪري ٿو وڃي ۽ مرض ۽ مصيبت جي ڪڙائي همت ۽ شڪتيءَ جي مصالح هيٺ ڦري ماکي ۽ معجون ٿيو پون.

(viii) مٿئين ٽڪري جو سُهڻو سرو لکو.

(ix) سڀني شاسترن ۾ ڪنهنجي مهما ڪيل آهي ؟

(x) والميڪ رشي اصل ڪير هو ؟

(xi) 'ممڪن' لفظ جو ضد ڇا آهي ؟

(xii) 'مرض' لفظ جي معنيٰ ڇا آهي ؟

(B) 'ب' ڪنڊ

12 x 2= (24)

● (4 کان 15) هيٺين سوالن جا جواب اٽڪل 50 لفظن ۾ لکو -

4. ڪهڙا پنهنجي ڏينهن جون ڪهڙيون خوبيون ٻڌايون ؟

5. ساهڻ ڏهاڻ ٿيڻ قبول ٿيڻ لاءِ ڪهڙو دليل ڏنو ؟

6. سندر هوائي جهاز ۾ ويٺل دهشت گردن لاءِ ڪهڙو فيصلو ٻڌائي ٿو ؟

7. ساڌو ٿي. ايل. واسواڻيءَ بابت مختصر ڄاڻ ڏيو.

8. سامي صاحب پنهنجن سلوڪن ۾ ڪهڙي نموني زندگي گذارڻ جي راهه ڏسي آهي؟
9. 'سير ۾ ٻيڙو اُٿو سهڪار کي مانجهي ڪريو' ست جي معنيٰ ڪولي لکو.
10. 'واڃهائي ته ڏس' شعر ۾ شاعر ڪهڙو نظريو اپنائڻ جي هدايت ڪئي آهي؟
11. دڪايل ڪهڙي نموني ديش جي شيوا ڪندو هو؟
12. موهن جي پيءُ عالمچند ٻي شادي ڇو ڪئي؟
13. موهن ۽ سندرم مينگهراج جو بچاءُ ڪيئن ڪيو؟
14. هيروءُ موهن کي خط ۾ ڇا لکيو؟
15. 'دوهو' ڇا کي چئبو آهي؟

ڪنڊ 'ث' (C)

16. حوالو سمجهايو -
(3) "سُڻ ري راءِ ڏياڇ، تو ڀانيو هو ته آءُ اهڙو پينو آهيان جو ناڻي لاءِ تو تڏُ هٿان.

يا

"فقير توهانجي مھڙي ته ايامن کان هڪڙي ئي هنڌ بيٺي آهي، وقت جي ليرفار ڏيکارڻ کان پڙ ڪڍي بيٺي آهي."

17. معنيٰ سمجهايو -
(3)

"فرض جي پنهنجو نه ڪنهن پاليو، وسيلو ڪونه ٿيو،
پاڻ کي پاڻي وري، هن ديش ۾ ورسائبو."

يا

"سدائين نرمل ساڌو جن سنسار ۾،
ليپ نه لڳي تن کي جيئن جل رهن ڪنول،
اندر سر سیتل، ٻاهر تتا تاؤ جا."

18. دوهي ۽ سورلي ۾ ڪهڙو تفاوت آهي؟ سمجهايو.
(3)

يا

سورنو ڇا کي چئبو آهي؟ مثال ڏيو.

19. هيٺين مان ڪن به ٽن اصطلاحن/پهاڪن جي معنيٰ لکي جملي ۾ ڪم آڻيو!
(3)

(i) اڳي کان اڳرو	(ii) هٿ ڏوٿي لڳڻ
(iii) ڪنارو ڪرڻ	(iv) ڏهري دور کي مچر مھڻا
(v) اڳيان باهه پٺيان پاڻي	(vi) مھوت ماءُ کان ائير ماءُ تڪڙي

ڪنڊ 'د' (D)

- (4) 20. 'اڄهو' ناول جون پاشائي ۽ ڪلاٽمڪ خوبيون لکو.
- يا
- 'اڄهو' ناول جي ڪهڙي ڪردار توهان کي متاثر ڪيو ۽ ڇو؟
- (4) 21. پنهنجي شهر جي ڪليڪٽر کي توهانجي رهائشي علائقي ۾ ڪورونا وئڪسين ڪئمپ لڳائڻ بابت درخواست لکو.
- يا
- ڄڻپور ۾ رهندڙ پنهنجي دوست / ساھيڙيءَ کي جوڌپور جي سٿر تي هلڻ بابت خط لکو.
- (6) 22. ڪنهن به هڪ وھير تي اٽڪل 250 لفظن ۾ مضمون لکو -
- (i) ڪورونا مھماري وڙدان يا پراپ.
- (ii) سنڌي ٻوليءَ جي اھميت.
- (iii) منھنجو منپند ليکڪ.
- (iv) ڏيئرون بچايو، ڏيئرون پڙھايو.